

Kako ostvariti logički slijed priče?

Savjet:

Pišite strpljivo

Razmislite—što želite reći?

Ispišite grube crte (natuknice)

Potom razradite jasnu formulaciju

(Nado)gradite prijelaze ideja:

Fraza 1 – fraza 2 – fraza 3...

Izbacite nepotrebno



Zahtjev za promjenu postavki fiskalne kase za

**ULAZAK** u sustavu PDV-a

**IZLAZAK** iz sustava PDV-a

(nepotrebno precrtati)

Zapisivanje brojeva

The 22nd General Conference on Weights and Measures:

...numbers may be divided in groups of three in order to facilitate reading; neither dots nor commas are **ever** inserted in the spaces between groups.



Pisanje - znanstveni stil

CILJ: dobro prenijeti VAŽNU PORUKU  
**pazeći na logičnost tijeka (i toka) misli i radnog postupka**

KAKO?:

0. pravopisna i gramatička ispravnost
1. razumljivost i jasnoća (koherentnost)  
 (pišite jezgrovito, izravno i kratko)
2. jednoznačnost  
 (pazite na strukturu i stil - onemogućite dvosmislenost)



**Dajte (kolegi) na pregled**

Imajte na umu publiku i ostavite dojam nepristranosti

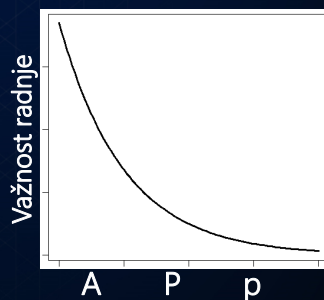
Jezik

Glagoli:

*Vrsta riječi kojima se izražava radnja?  
 glagoli i njihove izvedenice.*

*Glagoli u radnom stanju olakšavaju jezgrovito pisanje, izravnost i jednostavnost izričaja.*

- ☑☑ **Radno stanje - Aktiv**  
 Kad smo smanjili dozu  
*When we reduce dose, ...*
- ☒ **Trpno stanje - Pasiv**  
 Kad je doza smanjena, ...  
*When dose is reduced, ...*
- ☒ **Pridjev u funkciji glagola (p)**  
 Smanjenom dozom, ...  
*With reduced dose, ...*
- ☒ **Glagolska imenica**  
 Smanjenjem doze, ...  
*With the reduction of dose, ...*



## Jezik - česte pogreške

### Glagolsko stanje (Aktiv/Pasiv)

*Nature journals like authors to write in the **active voice** ("we performed the experiment...") as experience has shown that readers find concepts and results to be conveyed more clearly if written directly.*

*Nature*

*Use **active voice** when suitable...e.g., 'To address this possibility, we constructed a LZap library ...' not 'To address this possibility, a LZap library was constructed...'*

*Science*

## Česte pogreške

### Glagolsko stanje (Aktiv/Pasiv)

- Pokusom je utvrđeno da...
- Pokusom smo utvrdili da...
- Koncentracija otopljenog kisika u vodi mjerena je digitalnim oksimetrom (WTW oxi 95), dnevno u razdoblju od 13. svibnja do 13. lipnja.
- Koncentraciju otopljenog kisika u vodi mjerio sam dnevno u 12 sati od 13. svibnja do 13. lipnja digitalnim oksimetrom (WTW oxi 95).

U Abstractu smije (treba) ići pasiv (?)

'The research was carried out' paradoks

## Česte pogreške

### Glagolsko vrijeme:

Vaš rezultat, prethodno nepoznat rezultat – prošlo;

- ☑ Predstavnici vrste *Drusus croaticus* izlijetali su sunčanim danima.

Poznat rezultat – sadašnje

- ☑ Predstavnici roda *Drusus* izlijeću u sumrak (Kučinić, osobno priopćenje).

*A negative effect of turbidity **was found** on total Ephemeroptera ...*

*We **observed** that calcite precipitation **was promoted** by leaf litter decay.*

*Passive filterer taxa **are known** to be sensitive to siltation disturbances...*

*Cum grano salis!* Ovisno o stilu i objavljen rezultat – prošlo vrijeme

*Baetis* genus **was previously reported** as one of the most sensitive to sediment disturbance (*Bond & Downes, 2003*).

**Ipak, bolje je:** *Baetis* is among the most sensitive taxa to sediment disturbance (*Bond & Downes, 2003*).

## Česte pogreške

### Glagolsko vrijeme:

#### Zaključci – Present

- ☑ *We conclude that limiting food resources **is** an important aspect in ...*
- ☑ *This suggests that tufa deposition **is** at least indirectly promoted by the decomposition process.*

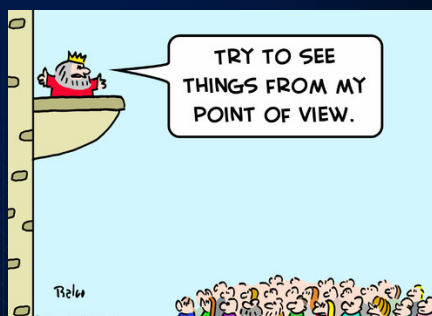
Table 9.3 Verb tense to use throughout your paper.

Section	Verb tense	Examples
Introduction	Present or past tense for describing the evidence that exists	It is known that ... There is no evidence that ...
	Past tense for describing your aims or hypotheses	Therefore, we investigated whether ...
Methods	Past tense throughout	Participants were recruited from ...
Results	Past tense for results	We found that ...
	Present tense to refer to tables, etc.	Figure 1 shows that ...
Discussion	Present tense for answers to questions	Our findings suggest that ...
	Present tense to discuss the literature	Evidence from cohort studies shows that ...
	Past tense to discuss the results	We found that ...

## Česte pogreške

### Glagolske imenice

- Obavili smo istraživanje
- Istraživali smo



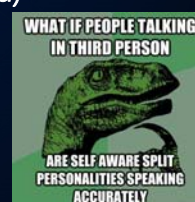
### Lice:

U biologiji i ekologiji (prirodnim znanostima)

Jedan autor – 1. lice jednine

Više autora – 1. lice množine

Ostale 'znanosti' u trećem licu!



## Jezik

[Pravopis.hr](http://Pravopis.hr)

[Hrvatski jezični portal](http://Hrvatski.jezicni.portal)

[Bujica riječi](http://Bujica.riječi)

[Hrvatski naš svagdašnji](http://Hrvatski.naš.svagdašnji) (HR1 pon 13.30h)

Izv. prof. dr. sc. Marko Alerić

maleric@ffzg.hr, 01/4092-071

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za kroatistiku



Česte pogreške

pretendiram da je moja dužnost da galvaniziram momke

Prazne riječi i fraze

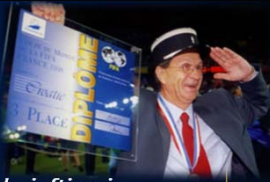
Ljudi više ne slušaju. Možda zato što su riječi postale vrlo jeftine i mnoštvo ih se baca svaki dan. Gubitkom vještine **kritičkog** slušanja ostajemo ranjivi na manipulacije riječima koje **ne nose poruku**, već naoko opisuju poželjno stanje.  
[...]

Prazne riječi su besmislene i nabijene osjećajima. **Njihova upotreba oduzima priliku za mirnu, objektivnu raspravu ...**  
Richard B. Shepard, Applied Ecosystem Services, Inc.

Primjer

*After careful consideration of all the foregoing lines of evidence, it is apparent to us that among all the antibiotics discussed, penicillin is the one that should be chosen for the treatment of infections caused by Streptococcus.*

*We conclude that streptococcal infections are best treated with penicillin.*



Česte pogreške

Prazne riječi i fraze

Formalizmi

<i>Imati utjecaj na</i>	<i>Utjecati</i>	Have an effect on	affect
<i>Veća brojnost/količina</i>	<i>Više</i>	Cause a change in	change, alter
<i>Uzrokuje promjene u</i>	<i>Mijenja</i>	Causes an increase in	increases
<i>Uzrokuje povećanje</i>	<i>Povećava</i>	Represents	is
<i>Predstavlja</i>	<i>Je</i>	Has been shown to be	is/was
<i>Pokazalo se da je</i>	<i>Je</i>	Demonstrate	show
<i>Iz razloga što</i>	<i>Jer</i>	a majority of	most
<i>Ono što je važno reći je</i>	-	In greater abundance	more
		accounted for by the fact that	because
		as a consequence of	because
		due to the fact that	because
		despite the fact that	although
		has the capability of	can
		if conditions are such that	if
		it is clear that	clearly
		it is worth pointing out that	note that
		it may, however, be noted that	but

DZ Pripazite na nepotrebne fraze u medijima/javnom prostoru.

## Česte pogreške

Prazne riječi i fraze:

*što riječ donosi u smislu informacije, sintakse, izravnosti?*

'same' –

*...utječe na same ekosustave...*



'različite' –

*...nekoliko različitih vrsta...*



'jednostavno' –

*Horoskopski znakovi koji se jednostavno ne podnose*

## Česte pogreške

Prazne riječi i fraze  
Formalizmi

I	II	III	IV
Dame i gospodo	realizacija programa koje smo usvojili	primoravaju nas na realiziranje	postojećih administrativnih i finansijskih uvjeta.
S druge strane	prostor i mjesto koje zauzima obrazovanje	igra značajnu ulogu u utvrđivanju	osovina budućeg razvoja
Tako isto	konstantni rast kvalitete i kvantitete naših proizvoda (usluga)	primorava nas na preciziranje i definiranje	sustava opće participacije.
Ipak, ne zaboravimo da	sadašnja struktura organizacije	pomaže nam u pripremi i kovanju	stavova u skladu sa zadacima koje je utvrdila organizacija.
Na taj način	novi model aktivnosti	garantira veliko učešće i razradnju	novih prijedloga.
Svakodnevna praksa pokazuje da	naša stalna briga oko informiranja i edukacije	doprinosi u značajnoj mjeri stvaranju	osnova progresističkog obrazovanja.
Nije potrebno isticati značaj ovih problema jer	jačanje i širenje struktura	u velikoj mjeri doprinosi uspostavljanju	sustava obrazovanja kadrova koji je prilagođen potrebama.
Bogato i raznovrsno iskustvo	razvoj raznih oblika aktivnosti	omogućava nam bolju procjenu	uvjeta koji odgovaraju ubrzanju naših aktivnosti
Briga oko organizacije, a prije svega	konzultiranja širokih slojeva aktivista	predstavlja zanimljiv pokušaj isprobavanja	jednog modela razvoja.
Visokoidološki kriterij kao i	pokretanje odlučne kampanje	započinju proces koji ima za cilj usavršavanje	raznih oblika utjecaja.

*Iz tog razloga želim pokrenuti institucionalnu inicijativu koja bi odgovarajuće regulirala ovo pitanje. Očekujem doprinos stručnjaka i svih političkih aktera.*

## Česte pogreške

Korištenje 'znanstvenih' riječi i žargona

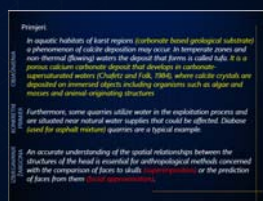
↓ ↓  
*Axonal signals transiently activate the expression of the transcription factor Oct6 in Schwann cells that will form myelin.*

*Swearing rather than being a **maladaptive** pain response actually produces a **hypalgesic** effect.*

Limnološka istraživanja fenomena protočne travertinizacije u reikotopima ...

Cenoze ritrona i potamona rijeke Save.

U litoralnom pojasu evidentirano je...



## Česte pogreške

Nedosljedna terminologija

*Utvdili smo 14 svojti iz reda **Trichoptera** [...] najzastupljenija skupina kukaca bili su **tulari**.*

***SO2** prelazi u **sumpornu kiselinu** reakcijom...*

Korištenje kompliciranih toponima - (lokal)patriotizam

*Samples taken at Čikotina Lađa differed from the ones taken at Novakovića Brod ...*

*Samples at Site 1 differed from the ones at Site 2 ...*

*(Ako moramo - u odjeljku M&M navesti toponime)*



## Česte pogreške

Sklanjanje kroatiziranih latinskih riječi

takson → ~~taksona~~ → taksa

Pisanje latinskih imena vrsta i rodova

*Rod sp.*

Pažljivo s preciziranjem

npr.

Temperatura mora na dnu oceana je 3.1 °C.

Točvare su staništa za 40 % vrsta ptica.

Hidroelektrane nemaju nikakav utjecaj na ...

## Česte pogreške

Pretjerana upotreba zagrada

Integrirati važno, izbaciti nevažno

1. Zabilježili smo osjetno smanjenje broja jedinki tulara (za 34 %).

*Zabilježili smo smanjenje broja jedinki tulara za 34 %.*

*Zabilježili smo značajno smanjenje brojnosti tulara.*

2. U razmatranje smo uzeli brojnosti nestalne (Ephemeroptera, Plecoptera, Trichoptera) i stalne vodene faune (Oligochaeta, Acarina, Gastropoda)

*Razmatrali smo brojnosti stalne i nestalne vodene faune.*

Ne prekidajte tok misli umetnutim zagradama

*Performance was measured with a CX1 hygrometer (Pullman Inc., OR) at 20 °C.*

*Performance was measured at 20 °C with a CX1 hygrometer (Pullman Inc., OR).*

### Česte pogreške - Nejasne i dvosmislene usporedbe

- Griotte sadrže više alkohola, pa smatramo da ih je korisno konzumirati prije predavanja iz ...
- Griotte sadrže više alkohola od drugih slatkiša, pa smatramo da su dobar izbor slatkiša za konzumaciju prije predavanja ...

*The lady hit the man with an umbrella.*



*'Konceptualno razumijevanje staničnih dioba i nasljeđivanja kod učenika u osnovnoj školi.'*

### Česte pogreške

#### Personificiranje



- Iz Tablice 5 uočljivo je da su **detritivori zabilježili** pozitivnu korelaciju s AFDW.
- Brojnost detritivora je pozitivno korelirana s AFDM (Tablica 5).

***G. fossarum*** je imao najveći utjecaj na sezonske promjene brojnosti usitnjivača.

Razlog promjene brojnosti usitnjivača je promjena brojnosti jedinki vrste *G. fossarum*...



## Česte pogreške - uočite ih

Trojica od desetorice očeva te 17,0% majki imaju višu ili visoku stručnu spremu. Za razliku od toga, bez završene osnovne škole je samo 7,5% majki i 3,8% očeva, a sa završenom osnovnom školom nešto više od petine majki i 17,1% očeva.

Nešto manje od petine(17,6%) ispitanih torcidaša ipak živi s jednim roditeljem, ali s obzirom na posljednjih godina učestale rastave brakova (procjenjuje se da je u Splitu 1991. godine na tri sklopljena braka dolazio jedan raskinut) može se ustvrditi da najaktivniji pripadnici Torcide ne potječu, bar u izrazitijoj mjeri, iz, 'razbijenih obitelji' u većoj mjeri nego drugi njihovi vršnjaci...

## Česte pogreške

### Preopsežno pisanje

Je li taj pasus/rezultat/postupak bitan za smisao rada?

### Predugačke rečenice

Dvadesetak riječi / do 3 retka



*We found that the content of X was significantly higher when the specimens were treated with ethanol than when they were treated with ethanol and nicotine simultaneously, which may reflect their lower ability to sustain light organic compounds contrary to previous reports that they are readily metabolised in similar organisms (Smith, 2000.).*

*We found that the content of X was significantly higher when the specimens were treated with ethanol than with both ethanol and nicotine. || Thus, we propose that specimens are more vulnerable to light organic compounds. || However, some organisms were proven to readily metabolize them (Smith, 2000.).*

## Česte pogreške

### Neizravnost

- ✘ *There are several studies published in favor of flood pulse management of dams discharge (Robinson et al. 2012, Konrad et al. 2013).*
- ✔ *Flood pulse management is vastly favored... (Robinson et al. 2012, ...)*
- ✘ *Zapaženo je da kukci roda Drusus izlijeću u sumrak (Ivković i sur. 2011)*
- ✔ *Ivković i sur. (2011) su opazili da kukci...*
- ✔✔ *Kukci roda Drusus izlijeću u sumrak (Ivković i sur. 2011)*

### Ograđivanje (nesigurnost, neodlučnost)

- ✘ *We speculate that Z may be a possible reason why X affects Y.*
- ✔ *We propose that X affects Y because of Z...*

In our opinion it is not an unjustifiable assumption that... ☺ ☺

## Česte pogreške

### Loš izbor riječi:

*Word choice is not the difference between an acceptable and a unacceptable paper – but it can be the difference between a good and a great paper.*

Journal of Young Investigators  
[www.jyi.org](http://www.jyi.org)

### Loš izbor riječi:

*Content of X **increased** in the impact group compared to the control.*

*Content of X **was higher** in impact group than in the control group.*

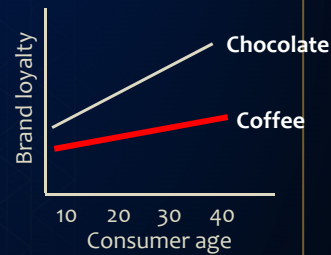




## Česte pogreške

Loš izbor riječi:

*Brand loyalty is higher with age.*  
*Brand loyalty increases with age.*



Usporedba - komparativ;

opis radnje - glagol

## Česte pogreške

(Ne)korištenje 'paralelne strukture'

Paralelna struktura:

Korištenje istih gramatičkih (jezičkih) oblika za misli iste razine.

Mary likes hiking, swimming, and **to ride** a bicycle.

Mary likes hiking, swimming, and riding a bicycle.

Mary likes to hike, to swim, and to ride a bicycle.

- On je došao s pratnjom, a ja bez. ⇨
- On je došao s pratnjom, a ja bez pratnje.
- On je došao s pratnjom, a ja bez nje.
- On je došao s pratnjom, a ja bez iste.

## Česte pogreške

(Ne)korištenje 'paralelne strukture'

Nonlinear regression gave more accurate results with Bonferroni correction than ANOVA.

*Moguća interpretacija 1 – usporedba analiza*  
 NL regression with Bonferroni correction gave more accurate estimates than ANOVA gave/did.

*Moguća interpretacija 2 – usporedba korekcija analize*  
 NL regression gave more accurate estimates with the Bonferroni correction than with ANOVA.

## Česte pogreške neizvornih govornika

Članovi the i a(n)

*Temperature is an important factor...*

*Temperature is the most important factor...*

*Decay was driven by an unknown factor...*

*Decay was driven by the force of water...*

<http://www.better-english.com/grammar/the.htm>

Which v. that

*The paper that you lent me is in my bag.*

*The paper, that you lent me, which is excellent, is in my bag.*

On/in v. at

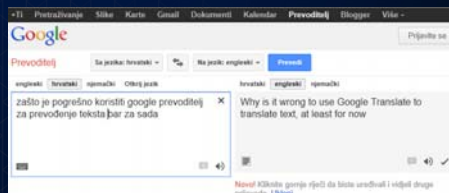
*We sampled on the Plitvice Lakes; We stored samples at plastic bags.*

*We sampled at the Plitvice Lakes; We stored samples in plastic bags.*

## Česte pogreške neizvornih govornika

Doslovno prevođenje (google)

Kompliciran stil i stručan jezik se rijetko ispravno prevedu strojno



*Na nisku trofiju ovog hidrosustava ukazuje pojava pastreve*

✘ Google *On low trophy of this hydrosystem indicate presence of trout*

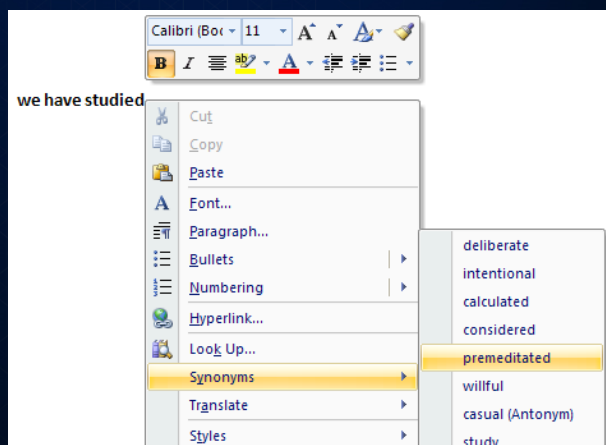
✘ Google *For low trophic this phenomenon indicates the hydro trout*

✔ *Presence of trout indicates low level of trophy in this stream*

✔✔ *Presence of trout indicates low level of organic pollution*

## Česte pogreške neizvornih govornika

'synonyms' alat



## Česte pogreške

Da li **će**...

**Hoće** li...

Da li **je**...

**Je** li...

Je li **hoće**...

Posuđenice/tuđice:

*Kvaliteta, period, (in)direktno, grupa, kategorija, sistem, vertikalno, maksimalno, abundancija...*

'Hiperkorektnost'

*Htjeo, vidjeo, ...*

Paronimi

vapnenjački / vapneni / vapnenasti

elektronski / elektronički / električni

## Česte pogreške

Č i Ć / je i ije

Futur

*Koristit ćemo metodu... = Metodu ćemo koristiti*

Futur 2.

Ako ćemo biti dobri, možda ćemo ugledati štrumpfove.

Ako budemo dobri, možda ćemo ugledati štrumpfove.

Ako budemo dobri, budemo ugledali štrumpfove.

Budemo li dobri, možda ugledamo štrumpfove.

